

Crna Gora
Ministarstvo turizma, ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 314
tel: +382 20 446 227

Izveštaj

**o učešću ministra turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera,
Vladimira Martinovića na Konferenciji Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o
klimatskim promjenama**

7-11. decembra 2023. godine

Dubai, Ujedinjeni Arapski Emirati

UVOD

U periodu od 28. novembra do 12. decembra 2023. godine u Dubaiju, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, održala se Dvadesetosma Konferencija Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime (COP 28). Konferencija je obuhvatila: finansije; energetiku; osnaživanje glasa mladih; prirodu; adaptaciju, gubitke i oštećenja; rodnu ravnopravnost; saobraćaj; gradove, regione i izgrađena okruženja; nauku i inovacije. Segment na visokom nivou organizovan je u periodu 05-10. decembra 2023. godine, a delegaciju Vlade Crne Gore predvodio je ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Vladimir Martinović.

Konferencija je obuhvatila:

- 28. zasijedanje strana ugovornica Konferencije (COP 28) Okvirne konvencije UN o promjeni klime (UNFCCC);
- 18. zasijedanje strana ugovornica Kjoto Protokola (CMP 18);
- Peto zasijedanje Konferencije strana ugovornica Pariskog sporazuma (CMA 5);
- 55. do 58. sjednica Pomoćnog organa Konvencije za nauku i tehnologiju (SBSTA 52-55);
- 55. do 58. zasijedanje Pomoćnog organa Konvencije za implementaciju (SBI 52-55).

Konferencija je, takođe, ponudila jedinstven osvrt na to kako klimatske promjene utiču na svijet i kako različiti sektori i zainteresovane strane saraduju na rješavanju ovog gorućeg izazova. Cilj ovog događaja bio je i pružanje jedinstvenog uvida u to kako akteri mogu raditi na rješavanju svojih problema. Tokom događaja, zemlje učesnice imale su mogućnost da čuju izlaganja najuspješnijih visokih zvaničnika, koji su izvijestili o svojim tekućim aktivnostima u 2023. godini.

Sastav delegacije

Za članove delegacije, koju predvodi ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Vladimir Martinović, određeni su:

1. Nenad Vitomirović, državni sekretar;
2. Milena Mijajlović, savjetnica u Direktoratu za EU integraciju i međunarodne odnose.

I AKTIVNOSTI

Sastanak sa predstavnikom Evropske komisije (EK), Dimitrios Zevgolis

Fokus sastanka bio je na definisanju zajedničkih napora i ubrzanju aktivnosti na zatvaranju Poglavlja 27. Evropska komisija daje punu podršku Crnoj Gori u procesu ispunjenja mjerila i konkretizovanja procesa u oblasti EU integracija. EK je ponudila finansijsku i tehničku pomoc u vidu razmjene eksperata, edukacije i treninga, posebno u oblasti legislative.

Ministar Martinović naglasio je da je Crna Gora snažno posvećena procesu EU integracija i da su ova pitanja visoko na agendi nove Vlade i Ministarstva na čijem je čelu, te da su već pokrenute konkretne aktivnosti u tom cilju.

Uzimajući u obzir važnost tema, dogovoreno je da će se u skorijoj budućnosti organizovati sastanak ministra sa nadležnim komesarima u EK u Briselu.

Sastanak sa Leonorom Gevesler, ministarkom za klimatsku akciju, životnu sredinu, energetiku, mobilnost, inovacije i tehnologiju R.Austrije (ispred Ambasade sastanku je prisustvovao otpravnik poslova a.i. Mladen Bojanić)

Na sastanku je ocijenjeno da su Crna Gora i Austrija na zajedničkom putu u borbi protiv klimatskih promjena, a prisustvo zvaničnih delegacija na COP28 potvrđuje spremnost država na sprovođenje konkretnih akcija u pravcu ispunjenja ciljeva Pariskog sporazuma. Potvrđena je namjera za daljim produbljivanjem tradicionalno dobrih odnosa dvije države.

Austrija prepoznaje i pozdravlja napore koje Crna Gore ulaže u oblast klimatskih promjena i zaštite životne sredine, u cilju zatvaranja Poglavlja 27. Ministar Martinović iskazao je zadovoljstvo što dijelimo iste ciljeve i vrijednosti, koje je 44. Vlada postavila visoko na svojoj Agendi, koja promovise prozapadni kurs i ulazak Crne Gore u Evropsku uniju.

Austrija je ponudila dalju saradnju i tehničku i ekspertsku pomoć, posebno u oblasti upravljanja otpadom i klimatskim promjenama, ističući važnost razvoja softvera za informacijski sistem proširene odgovornosti proizvođača. Takođe, naznačila je značaj regionalne saradnje i projekata koje sprovode sa namjerom da pomognu lokalnim zajednicama da se prilagode ili ublaže rizike klimatskih promjena. Ministarka je pozvala ministra Martinovića da uzme učešće na ministarskoj konferenciji TRATOLOW projekta, koja će se održati u Beču, na proljeće sljedeće godine.

Sastanak sa Petrom Hladikom, ministrom za životnu sredinu R.Češke (ispred Ambasade sastanku je prisustvovao otpravnik poslova a.i. Mladen Bojanić)

Na sastanku je poručeno da Češka podržava Crnu Goru na evropskom putu i nudi dalju saradnju kroz tehničku i ekspertsku pomoć, posebno u dijelu usaglašavanja crnogorske legislative sa legislativom Evropske unije (EU). Tokom sastanka razgovaralo se o produbljivanju bilateralnih odnosa Crne Gore i Češke, prije svega u oblastima ekologije, upravljanja otpadom, klimatskih promjena, ali i održivog razvoja, razvoja turizma i privlačenja čeških investitora.

Češka je iskazala svoju podršku Crnoj Gori na evropskom putu i ponudila dalju saradnju kroz tehničku i ekspertsku pomoć, posebno u dijelu usaglašavanja crnogorske legislative sa legislativom EU, kroz angažovanje čeških eksperata za konkretne oblasti. Pored toga, ministar Hladik je istakao iskustvo koje imaju u oblasti ublažavanja i sanacije štetnih uticaja na životnu sredinu, te predložio angažovanje čeških eksperata u cilju organizacije treninga i edukativnih radionica u Crnoj Gori.

Ministar Martinović zahvalio se na podršci i rekao da je Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera otvoreno za saradnju u oblasti ekologije i zaštite životne sredine, posebno uzimajući u obzir da je pred Crnom Gorom zatvaranje Poglavlja 27 i da je Vlada snažno posvećena procesu EU integracija.

Dogovorene su dalje aktivnosti u pogledu potpisivanja memoranduma o saradnji u oblasti životne sredine, kao i u oblasti turizma.

Takođe, na marginama Konferencije, ministar Martinović se sastao sa **Dionysiom Theodorom Avgerinopoulou, predsjednicom Komiteta za životnu sredinu Grčke**, tokom kojeg je pozvala ministra na Our Ocean Conference 2024, koja će se održati u aprilu naredne godine u Atini.

Pored toga, delegaciji je, na poziv domaćina, organizovan **zvaničan obilazak paviljona Ujedinjenih Arapskih Emirata „Kuća održivosti“**. Ministar Martinović je učestvovao i na **ministarskom sastanku na paviljonu Ukrajine**, na kojem je predstavljen Nacrt Deklaracije o životnoj sredini, i tokom kojeg je izražena želja za što skorijim završetkom sukoba i početkom oporavka Ukrajine.

Članovi delegacije su održali i sastanke sa kompanijom Elavn Mask Trading LLC, UAE i Indija, sa sjedištem u Dubaiju, koja je specijalizovana za proizvodnju električnih vozila i zainteresovana za saradnju sa Crnom Gorom, kao i sa g-đom Milankom Vuković, koja duži niz godina posjeduje turističku kompaniju u UAE.

II ZNAČAJ POSJETE

COP28 zatvoren je sporazumom koji signalizira „početak kraja“ ere fosilnih goriva postavljanjem temelja za brzu, pravednu i ravnopravnu tranziciju, potkrijepljenu značajnim smanjenjem emisija i povećanjem finansiranja.

U znak globalne solidarnosti, zvaničnici iz gotovo 200 država i organizacija okupili su se u Dubaiju sa odlukom o prvoj svjetskoj 'globalnoj procjeni stanja' za pojačavanje klimatskih mjera prije kraja dekade – sa glavnim ciljem da se održi globalna temperaturna granica od maksimalnih 1,5°C.

Učešće delegacije Vlade Crne Gore na Konferenciji COP28 predstavljalo je izuzetnu priliku da Crna Gora prezentuje svoja zalaganja i napore koje ulaže na nacionalnom i međunarodnom nivou, kako bi doprinijela globalnoj borbi protiv klimatskih promjena kao jedna od 197 država članica Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama.